

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Tanska Hilpi Leila-Riitta	Telia Tunnistus	31.05.2024 14:24:42 UTC+03:00
Karoliina Vierjoki-Väättäin	Suomi.fi	03.06.2024 10:01:31 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (5 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

31.05.2024

316/00.02.12.02/2024

Muistio, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä 30.5.2024

Aika: Torstai 30.5.2024 klo 17-18.50

Paikka: Salohalli, kokoustila 3.krs

Läsnä:

Karoliina Vierjoki-Väätäinen, puheenjohtaja
Marko Poikela
Jenni Salakari
Satu Paananen

Hilpi Tanska, hyvinvointikoordinaattori
Marina Mgvdeladze, maahanmuuttokoordinaattori
Satu-Maarit Hilden, ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön
koordinaattori
Jore Lunden, nuorisovaltuusto

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Esitys:

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja todetaan läsnäolijat. Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti puheenjohtajan ja sihteerin toimesta.

Hyväksyttiin.

2. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Hyvinvointikoordinaattori on valmistellut esityslistan.

Esitys:

Kokoukseen kutsutuille ennakoon toimitettu esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Hyväksyttiin.

3. Salon liittyminen Terve Kunta-verkoston jäseneksi

Terve Kunta -verkosto on kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tueksi vuonna 1996 perustettu verkosto, jota Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) koordinoi. Se kokoaa yhteen kuntia, joissa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeinen strateginen linjaus ja toimintaa ohjaava periaate. Terve Kunta -verkosto kehittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatapoja ja rakenteita Suomessa ja edistää alaa kansainvälisesti osana WHO European Healthy Cities -verkostoa. Esityslistan liitteenä on THL:n asiantuntijan diaesitys Terve Kunta-verkостosta ja sen toiminnasta.

31.05.2024

316/00.02.12.02/2024

Verkoston toiminnan tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Tavoitteeseen pyritään kehittämällä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategista johtamista, toimintaa ja toiminnan arviointia. Terve Kunta -verkosto on avoin kunnille ja hyvinvointialueille, jotka täyttävät liittymisen kriteerit. Verkostossa ei ole jäsenmaksua.

Salossa on vuosien varrella käyty jonkin verran keskustelua verkostoon liittymisestä, mutta asia on jäänyt keskeneräiseksi henkilövaihdoksista ym. johtuen. Salo voi hakea mukaan verkostoon, mikäli täyttää esityslistan liitteenä olevat kuntien liittymiskriteerit. Verkostoon nimetään yhteyshenkilö, joka on kaupungin työntekijä sekä hänen lisäksi nimetään luottamushenkilö. Päätöksen liittymisestä tekee kaupunginhallitus.

Verkostossa toimimisen etuja olisivat ainakin hyvien käytäntöjen tietoon saanti muilta kunnilta, Salon hyvistä käytännöistä kertominen muille verkostossa ja yhteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn kehittäminen laaja-alaisessa asiantuntijaverkostossa, jossa Varsinais-Suomesta mukana ovat Turku, Nousiainen, Masku ja Rusko sekä laaja joukko Salon suuruisia kaupunkeja ympäri Suomea. Kaikkiaan verkostossa on mukana tällä hetkellä 50 kuntaa.

Luonnos hakemuksesta sekä hakemuksen perusteluista liittymiseksi Terve kunta-verkoston jäseneksi on esityslistan liitteenä.

Esitys:

Hyvinvoinnin edistämisen ohjausryhmä esittää kaupunginhallitukselle, että Salo liittyy Terve kunta -verkoston jäseneksi. Esityksen liitteenä kaupunginhallitukselle toimitetaan luonnos täytetystä hakulomakkeesta sekä haun perustelut, joita THL vaatii.

Päätettiin, että ohjausryhmän jäseniltä kysellään vielä puheenjohtajan toimesta halukkuutta osallistua luottamushenkilönä verkoston toimintaan ja tämän jälkeen asiaa esitetään kaupunginhallitukselle.

4. Vuoden 2023 hyvinvointiraportti

Eri lautakunnat ovat käsitelleet huhti- ja toukokuun kokouksissaan vuoden 2023 hyvinvointiraportin, joka käsitellään kaupunginhallituksessa 3.6 ja edelleen valtuustossa 10.6. Esityslistoilla asia on esitelty seuraavasti:

"Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja terveyserojen kaventaminen on kuntalain mukaan kunnan keskeinen tehtävä. Hyvinvointityö tulee liittää kiinteästi kuntastrategiaan sekä kunnan talouden ja toiminnan suunnitteluun. Kunnan on seurattava eri-ikäisten kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Valtuustolle valmistellaan lakisääteisesti laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa ja lisäksi valmistellaan vuosittaiset hyvinvointiraportit.

Vuosille 2022-2025 hyväksyttyä hyvinvointisuunnitelmaa raportoidaan nyt toista kertaa. Vuoden kuluttua tehtävä laaja hyvinvointikertomus on viimeinen käynnissä olevaa valtuustokautta koskeva raportointi ja siinä käsitellään koko valtuustokauden osalta tehtyä työtä. Tässä raportissa kerrotaan, miten tavoitteet ovat toteutuneet vuoden 2023 osalta.

Raportointivuosi 2023 on ensimmäinen vuosi, jolloin sosiaali-, terveys- ja vanhuspalvelut eivät ole enää olleet osa kaupungin toimintaa toimintojen siirryttyä Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuoden alussa. Muutos on valtavan suuri ja sen onnistumista ei voida vielä ensimmäisen toimintavuoden perusteella arvioida. Yhdyspintatyössä kunnan ja

hyvinvointialueen välillä on päästy liikkeelle ja esim. elintapaohjauksen sekä mielen hyvinvoinnin edistämistyön osalta kehittämistyö on ollut tiivistä. Kaupungin toimijat eri palveluissa ovat osallistuneet monenlaisiin työryhmiin ja kehittämistoimiin, joissa yhdyspintatyön edellytyksiä ja tarpeita on pohdittu. Tälle työlle on edelleen paljon tarvetta, jotta sekä hyvinvointialueen että kuntien työntekijöille ja kunnan asukkaille olisi selvää, miten palvelut järjestetään ja mistä tukea ja apua oman terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitoon ja edistämiseen on saatavilla.

Kaupungissa toimivilla järjestöillä on myös erittäin laaja-alainen ja merkittävä rooli kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Kaupunki tukee yhdistystoimintaa monin eri tavoin ja myös hyvinvointialue tukee omalta osaltaan järjestöjen toimintaa. Salon kaupungin osalta toimintaa tuetaan esim. monen eri toimielimen jakamin yhdistysavustuksin, tarjoamalla kaupungin tiloja yhdistysten käyttöön maksutta tai edullisesti, vaikuttamistoimielimissä tehdyllä yhteistyöllä (esim. vanhus- ja vammaisneuvostojen, Seuraparlamentin ja Kulttuurikumppanien jäsenet edustavat eri yhdistyksiä) ja muulla yhteisellä kehittämistyöllä, yhdistysten kanssa yhdessä järjestettävillä tapahtumilla ja tilaisuuksilla, osallistuvan budjetoinnin kautta sekä ostamalla erilaisia palveluja yhdistyksiltä. Hyvinvointia edistävää toimintaa on tärkeää suunnitella yhdessä niin kaupungin eri palveluiden kuin järjestöjenkin kanssa, jotta se olisi mahdollisimman vaikuttavaa ja kaupunkilaisten tarpeet täyttävää.

Kaupungin hyvinvoinnin edistämisen ohjausryhmä on aloittanut työnsä kesäkuussa 2023 ja pohtinut kokouksissaan hyte-työn haasteita ja mahdollisuuksia monialaisesti. Hyvinvoinnin edistämistyössä ja sen tukemisessa tulisi pyrkiä terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen ja huomioida erityisesti ns. haavoittuvat ryhmät, joihin kuuluvat esim. lapset ja nuoret, vammaiset, ikääntyneet, maahanmuuttajat, pitkäaikaissairaat, mielenterveys- ja päihdepalveluja tarvitsevat, pitkäaikaistyöttömät ja toimeentulovaikeuksissa olevat.

Salolaisen aikuisväestön terveydestä, hyvinvoinnista ja palvelujen käytöstä saadaan ensimmäistä kertaa laaja-alaista tietoa kaupungin Terveystietokeskuksen Terve Suomi -tutkimuksen tulosten valmistuttua 24.4.2024. Tiedot kerättiin loppuvuonna 2023 ja alkuvuonna kyselylomakkein. Tutkimukseen kutsuttiin mukaan 2800 salolaista ja vastausprosentti siihen osallistui 1292 kaupunkilaista. Salon vastausprosentti 46,7 % on THL:n arvion mukaan varsin hyvä ja parempi kuin koko aiemmin toteutetun koko Suomen Terve Suomi kyselyn vastausaktiivisuus, joka oli 46,3 %.

Terve Suomi- tutkimuksen tulokset ovat tarkasteltavissa iän ja sukupuolen sekä koulutusryhmän mukaan. Tutkimustuloksia hyödynnetään vuonna 2025 alkavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman valmistelussa, joka tulee sisältämään myös lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmat. Nämä kaikki kunnalla on lain mukaan oltava. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää myös kuluvalta valtuustokaudelta laadittavan laajan hyvinvointikertomuksen laadinnassa sekä eri palveluiden vuosisuunnitelmien laadinnassa.

Vuoden 2023 hyvinvointiraportti on esityslistan liitteenä.”

Esitys:

Ohjausryhmä käy tarvittavan keskustelun aiheesta ja merkitsee raportin tiedokseen.

Raporttiin liittyen keskusteltiin mm. koulujen aamupalatarjoilusta, kouluruokailuista ja välipalan tarjoamisesta. Keskusteltiin myös siitä, että muiden kuntien kokemuksia ja käytäntöjä olisi hyvä selvittää. Todettiin myös, että kotouttamistyössä on noussut esille, että muslimiväestön osalta pienemmät lapset eivät välttämättä uskalla syödä ruokaa, jos eivät ole varmoja, onko se heille sopivaa. Jollain kuvalla tai muulla merkillä ruoka-astioiden merkitseminen voisi edistää kouluruuan syömistä. Asiasta voidaan keskustella ravitsemuspalveluiden kanssa.

31.05.2024

316/00.02.12.02/2024

Vuoden 2023 hyvinvointiraportti merkittiin tiedoksi.

5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset vuonna 2024

Kaupunginhallitus on päättänyt vuoden 2024 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksista kokouksessaan 20.5.2024 § 168 kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti. Avustukset jaettiin tammikuussa päätetyillä uusilla kriteereillä nyt ensimmäistä kertaa.

Esitys:

Hyvinvointikoordinaattori esittelee avustusten jakoa ja perusteita tehdyille esitykselle. Ohjausryhmä käy tarvittavan keskustelun aiheesta ja mahdollisista kehittämisajatuksista.

Käydyssä keskustelussa todettiin mm. että monilla järjestöillä on huoli omista asiakkaistaan ja heidän hyvinvoinnistaan tulevaisuudessa, jos ja kun esim. STEA ja Varha leikkaavat avustuksiaan.

Keskustelussa todettiin, että hyte-avustuksien avustettavan toiminnan tulisi olla sellaista, että siihen osallistumismahdollisuus on esim. yhdistyksen jäsenmaksun maksamisen kautta tai muuten olemassa kaikille halukkaille, vaikkakin toimintaa voidaan yhdistyksen kohderyhmän mukaan suunnata tietyille väestöryhmille tai esim. tietyntylaisia terveyshaasteita omaaville.

Todettiin myös, että jos salolaisen järjestön toiminta täyttää Varhan avustuskriteerit, niin avustusta tulisi hakea ensisijaisesti Varhalla ja vasta toissijaisesti kaupungilta ja että tämä tulisi kirjata myös avustusohjeisiin. Varha tukee yhdistyksiä myös tilavuokrissa.

Keskusteltiin myös kumppanuussopimuksista eli pidempiaikaisesta yhteistyöstä kaupungin ja järjestöjen välillä. Varhalla on käytössä kumppanuusavustukset, mutta ainakin toistaiseksi nämäkin myönnetään vain vuodeksi kerrallaan. Aiemmin sote-lautakunnalla oli isojen avustusten saajien osalta käytäntö, että avustuksista tehtiin ennakkopäätös jo avustusvuotta edeltävän vuoden syksyllä ja tälle käytännölle voisi olla jatkossakin tarvetta. Jos avustusten maksatus tapahtuu jatkossakin vasta avustusvuoden kesäkuussa, niin avustusta tulisi voida käyttää myös seuraavan vuoden kevään ajan.

Todettiin myös, että työllistämisen näkökulma on myös erittäin merkittävä hyte-avustuksia jaettaessa ja työllistyvien hyvinvoinnin edistämisen kannalta. Marina kertoi, että maahanmuuttajien mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen on myös olemassa ministeriön erityisavustusta, jota kunnat ja järjestöt voivat esim. yhdessä hakea.

Edelleen todettiin, että vuoden 2024 avustusta hakeneille olisi hyvä teettää lyhyt kysely, jolla kerättäisiin palautetta avustusprosessista ja toiveista sen kehittämiseksi.

Ohjausryhmä totesi, että kolmannen sektorin työn arvo hyvinvoinnin edistämässä on erittäin merkittävä ja nyt käytössä ollutta 172 000 € määrärahaa tulee jatkossa tarkastella ja pohtia, voidaanko määrärahaa kasvattaa, koska se ei jatkossa riittäne.

6. Terve Suomi -tutkimus 2024 ja Salon tulokset

Ohjausryhmä on käsitellyt Salon Terveystyön ja hyvinvoinnin laitokselta hankkimaa Terve Suomi -kuntatason tutkimusta kokouksissaan 29.8.2023 ja 31.10.2023. Tutkimuksen tulokset ovat valmistuneet ja julkistettu 24.4.2024. Salon osallistui yhtenä 10 kunnasta laajaan aikuisväestön tutkimukseen, jonka otoskoko oli 2765 salolaista ja johon osallistui 1292 henkeä. Vastausprosentti oli 46,7 %.

31.05.2024

316/00.02.12.02/2024

Tutkimustulokset ovat kuntakohtaisin tiedoin kaikkien luettavissa verkossa Terve Suomi - kyselyosuuden indikaattoritaulukot: kuntien tulokset (thl.fi).

Tuloksia voidaan hyödyntää mm. seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman teossa ja eri palvelujen hyvinvointitoimenpiteitä pohdittaessa. Tuloksia käsitellään myös vuonna 2025 koko valtuustokaudelta tehtävässä vuosien 2021-2025 laajassa hyvinvointikertomuksessa.

Kaupunki on tiedottamassa tuloksista tiedottaa jatkossa eri yhteyksissä aina tarvittaessa. Tiedoteluonnos on esityslistan liitteenä, tiedote julkaistaan toukokuun aikana.

Esitys:

Ohjausryhmä käy keskustelun tutkimuksen tuloksista sekä niiden hyödyntämisestä hyvinvointia edistävien palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Käytiin keskustelu tutkimuksen tuloksista ja niistä tiedottamisesta ja niiden laaja-alaisesta hyödyntämisestä. Todettiin, että on hyvä ja tärkeä asia, että tutkimus on tehty ja toivottiin, että tutkimus toteutaan jatkossakin, jotta seuranta olisi mahdollista.

7. Muut asiat

Esitettiin idea, että elokuun Liikunnan superlauantaissa voisi ehkä olla myös hyte-piste, jossa olisi tarjolla tietoa hyvinvointiin liittyen perheille ja lasten vanhemmille. Sovittiin, että asiasta keskustellaan kaupungin työntekijöiden kesken.

Sovittiin syksyn kokouspäivät ja ajat, jotka ovat ti 17.9 klo 17-19 ja ti 19.11 klo 17-19. Syyskuun kokous pidetään kaupungintalolla ja marraskuun kokouksessa voidaan ohjausryhmän niin halutessa vieraila esim. jonkun yhdistyksen tiloissa, joka on saanut hyte-avustusta ja tutustua yhdistyksen toimintaan.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 18.50.

Salossa 31.5.2024

Puheenjohtaja Karoliina Vierjoki-Väätäinen

Sihteeri Hilpi Tanska

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.